

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 854

van **SUZY WOUTERS**

datum: 1 september 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Beperking van het risico op rampen - Aandacht voor personen met een handicap

Deze zomer zijn er in Duitsland personen met een handicap om het leven gekomen omdat ze niet op tijd werden geëvacueerd. In België zijn er, voor zover bekend, gelukkig geen personen met een handicap overleden ten gevolge van de overstromingen eind juli.

Personen met een handicap kunnen zwaar onder de gevolgen van een overstroming lijden. Zo worden ze bijvoorbeeld soms vergeten in mediacommunicatie en door de overheid. Daarnaast hebben ze snel opnieuw hulpmiddelen zoals rolstoelen, aangepaste bedden en medische apparatuur nodig. Kortom zij hebben specialere noden dan andere mensen die door de overstromingen hun bezittingen zijn kwijtgeraakt. Het is dan ook cruciaal dat handicap wordt geïntegreerd in de aanpak ter beperking van het risico op rampen. Het gebrek aan paraatheid zou volgens leden van organisaties van personen met een handicap volgens onderstaande suggesties verbeterd kunnen worden.

- Toegankelijke systemen en infrastructuur voor vroegtijdige waarschuwing.
- Opleiding van hulpdiensten over de specifieke behoeften van personen met een handicap.
- Informatie verstrekken aan ouderen, personen met een handicap en hun ondersteunende netwerken om hen te helpen voor te bereiden op noodsituaties.
- Bijstand en tolken, inclusief gebarentaal, voor contact met de hulpdiensten en voor administratieve procedures met de verzekeringsmaatschappijen.

Een evaluatie van hoe de recente overstromingen zijn aangepakt, zou een goede basis zijn om in de toekomst meer rekening te kunnen houden met personen met een handicap tijdens rampen.

1. Is de minister van mening dat er bij rampen in Vlaanderen voldoende aandacht wordt besteed aan personen met een handicap?
2. Neemt de minister vanuit zijn bevoegdheid, desnoods in overleg met zijn federale collega-minister, initiatieven om de handicap te integreren in de aanpak ter preventie van rampen? Zo ja, welke?
3. Heeft de minister weet van situaties waarbij personen met een handicap in moeilijkheden zijn gekomen bij de overstromingen deze zomer in Vlaanderen? Welke lessen trekt de minister daaruit?
4. Worden de vertegenwoordigende organisaties van personen met een handicap momenteel voldoende betrokken bij alle besluitvorming inzake risicobeperking bij rampen en noodresponsstrategieën? Welke initiatieven neemt de minister om dat te garanderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 854 van 1 september 2021

van **SUZY WOUTERS**

1. Ik heb vanuit mijn bevoegdheid geen zicht op de mate waarin en de wijze waarop aandacht besteed wordt aan de ruimere groep personen met een handicap in dergelijke situaties. Voor specifieke subgroepen van personen met een handicap worden m.i. wel reeds de nodige inspanningen geleverd.

Bijvoorbeeld voor de groep dove personen:

- 112-app (<https://www.sos112.be/nl/voor-doven>)
- communicatie met horenden
 - bellen naar horenden (i.k.v. verzekeringsdossiers)
De door VAPH en VDAB gesubsidieerde afstandstolkendienst kan een rol spelen. Deze afstandstolkendienst biedt aan doven de mogelijkheid om met horenden (en vice versa) op afstand in Vlaamse Gebarentaal (VGT) te communiceren, dwz zonder dat er face-to-face contact is met de tolk. De tolk vertaalt de communicatie tussen de horende verzekeraar en dove gesprekspartner via Vlaamse Gebarentaal (VGT).
 - gesprekken met verzekeraars bij plaatsbezoek:
Het VAPH subsidieert tolkuren in de leefsituatie (L-uren). L-uren kunnen ingezet worden voor de meest uiteenlopende situaties waaronder gesprekken met een verzekeraar bij een plaatsbezoek vallen. Personen met een auditieve handicap kunnen van het VAPH een recht op L-uren krijgen voor 80 tolkuren per jaar. Wie ook een visuele handicap heeft, kan een recht op L-uren krijgen voor 220 tolkuren per jaar.
- Mediaberichtgeving over rampen
Het VRT-aanbod in Vlaamse Gebarentaal.

Bijvoorbeeld voor personen die gebruik maken van hulpmiddelen en aanpassingen:

Voor deze personen geldt dat zij voor de vervanging van een hulpmiddel of aanpassing op elk moment zelf een eenvoudige aanvraag kunnen indienen. Een vervanging van eerder toegekende hulpmiddelen en aanpassingen omwille van een ramp zal als reden aanvaard worden. Een snelle vervanging is daardoor al mogelijk.

Bijvoorbeeld:

Het bewaken van het gebruik van eenvoudige, toegankelijke taal voor de verspreiding van crisisboodschappen door het Federale en door het Vlaams Crisiscentrum, onder meer door het inschakelen van de organisatie Wablieft om deze vertaling systematisch te maken bij het verkondigen van de Corona-maatregelen.

2. Ik vraag de bevoegde administraties om constructief mee te werken aan de Business Continuity Management-oefeningen die georganiseerd worden door het Crisiscentrum.

Via het VAPH kan dan bijvoorbeeld ook de medewerking van de VAPH-voorzieningen gevraagd worden.

Vermits de herkenbaarheid van de handicap een probleem kan vormen, in het bijzonder in acute crisissituaties, kan onderzocht worden in welke mate het gebruik van de European Disability Card kan bijdragen tot de bekendmaking/detectie van de aanwezigheid van personen met een handicap bij de hulpdiensten.

3. Ik heb geen weet van specifieke situaties van personen met een handicap die in moeilijkheden zijn gekomen bij de overstromingen deze zomer in Vlaanderen.
4. Zie antwoord op vraag 2.